خاطره

از سال ۱۳۲۹ تاکنون
مدرسه چقدر تغییر کرده؟!

مهارت دلشوره نگرفتن در روز کارنامه!

فاطمه عباسی
روزنامه‌نگار

با اینکه دانش‌آموزی زرنگ و شاگرد اول بودم، همیشه در روز کارنامه دلشوره می‌گرفتم. دلشوره می‌گویم دلشوره می‌شنوید! دوران مدرسه برای ما دهه شصتی‌ها دوران رقابت سفت و سختی بین دانش‌آموزان و حتی مدارس بود. کارنامه‌های دوره‌ی دبستان برای ما نمره داشت. در پایان هر فصل هم امتحانات مشخصی داشتیم. بعد از هر یک‌سوم سال تحصیلی، آزمونی از درس‌های خوانده شده برگزار می‌شد. اسم درس‌ها ردیف می‌شد و مقابلش نمرات ثلث اول و ثلث دوم از ۲۰ قرار می‌گرفت. با این تفاوت که ثلث سوم امتحانات پایان سال بود و باید کل کتاب‌های درسی را می‌خواندیم و هرچه در چنته داشتیم رو می‌کردیم. دیگر اینجا نمرات از ۴۰ حساب می‌شدند و آن وقت بود که نیم نمره ناقابل هم می‌توانست معدل‌مان را حسابی پایین بیاورد.

حالا کارنامه‌ها توصیفی شده؛ معمولا هم «خوب» و «خیلی خوب» می‌گیرند و خیلی هم خبری از آزمون و امتحان و برگه‌های سؤال و جواب نیست. بی‌راه هم نیست! شماها در دنیای پیشرفته‌تری قد کشیدید و علاوه بر درس‌های مدرسه، مهارت‌های متنوع‌تری دارید؛ مثلا مهارت دلشوره نگرفتن در روز کارنامه.

خیلی سال قبل، مدرسه رفتن آنقدر که امروز آسان و همه‌گیر است، نبود؛ معلم‌ها خیلی سختگیر بودند و درس‌ها هم با درس‌های امروزی فرق داشت. امتحانات در برگه‌هایی بزرگ و بدون اسم و در سالن‌های سراسری برگزار می‌شد و از نمرات کم و بد نگویم که خود قصه‌ی هفتاد من کاغذ است.

دعا می‌کنیم کارنامه‌ای درخشان داشته باشید

این روزها چیزهای قدیمی که روزی ارزش چندانی نداشتند قیمتی شده‌اند. مثلا همین کارنامه‌های قدیمی که برای مجموعه‌دارها جالب و خریدنی‌اند درحالی که زمان پدربزرگ، مادربزرگ‌ها و حتی زمان ما خیلی رسم نبود کارنامه‌ی بچه‌ها را تا سال‌ها نگه‌دارند. برای همین من با کمک دوستانم کارنامه‌هایی قدیمی و از دهه‌های مختلف را جمع کردم تا به شما نشان دهم. این گزارش تصویری احتمالا برای والدین هم جالب است. پس پیش آنها بروید و با هم به این تصاویر دیدنی و خاطره‌انگیز نگاه کنید. حتما پدر، مادرها و پدربزرگ، مادربزرگ‌هایتان، حتی عمه و خاله و عمو و دایی‌های شما با دیدن این کارنامه‌ها یاد خاطراتشان خواهند کرد. خوب به آنها گوش کنید و برای ما بنویسید که دانش‌آموزهای قدیمی و امروزی چه فرق‌هایی دارند؛ چه چیزهایی بهتر شده و چه چیزهایی اگر هنوز وجود داشت بهتر بود. منتظر نوشته‌های شما هستیم و دعا می‌کنیم کارنامه‌ای درخشان داشته باشید.

دانش‌آموز دیروز؛ دانش‌آموز امروز

روزی روزگاری کارنامه

شایستگی عمومی

کارنامه‌های جدید دیگر دستنویس نیستند، نام دروس فرق کرده و انضباط هم با عنوان شایستگی عمومی ثبت شده است. مثلا این گل پسرگرگانی در تمام موارد خیلی خوب درخشیده است.

نیاز به تلاش بیشتر

این کارنامه مربوط به کلاس پنجم مینا خانم است که سال ۵۳-۵۲، رتبه‌های قابل توجهی بین ۴۴ نفری که همکلاسی‌اش بودند کسب کرده است با این حال در حساب و هندسه نیاز به تلاش بیشتری داشت.

در سال ۶۷ تحصیلات ابتدایی ۵ساله بود و بچه‌ها هم نمرات بهتری می‌گرفتند. مثلا سیدبهزاد، اهل اردستان، با معدل ۱۸/۸۹ و با انضباط ۲۰ فارغ‌التحصیل شده است. انگار بعد از انقلاب سرعت صدور گواهی هم بیشتر شده چون در همان سال صادر و ثبت شده است.

این کارنامه نمرات سال پنجم دختر خانمی به‌نام مریم است که در سال تحصیلی ۴۷-۴۶ کلاس پنجم بوده و در شمیرانات تهران درس می‌خوانده. او در درس انشاء تجدید شده اما در امتحانات شهریور حسابی جبران کرده. به اسم درس‌ها و نمرات نگاه کنید. اینطور که پیداست نمره ۵ و زیر آن تجدید حساب می‌شده. میزان غیبت‌های او هم زیر کارنامه‌اش ذکر شده است.

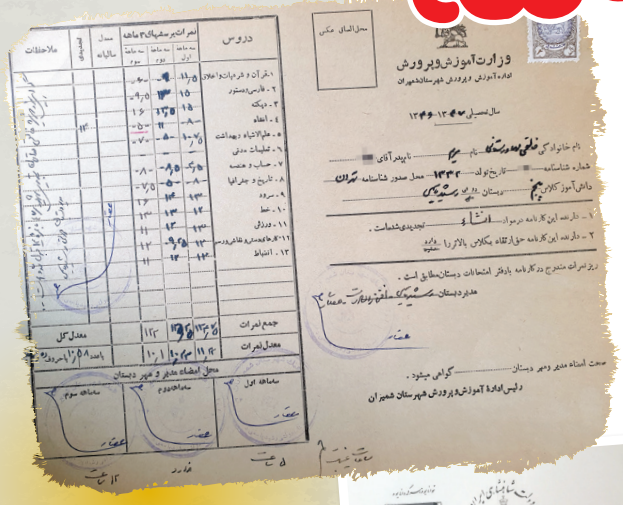

این قدیمی‌ترین برگه‌ای است که پیدا کردم؛ یک گواهی پایان تحصیلات ابتدایی که حدود ۴ سال پس از فارغ‌التحصیلی آقامهدی صادر شده است. او ساکن شهر زواره بوده و در خرداد ۱۳۲۹ امتحانات پایانی‌اش را با معدل ۱۴/۷ به پایان رسانده و رفتارش در دبستان خیلی خوب بوده است.

سال تحصیلی جاری فرق چندانی با سال‌های قبلش ندارد. پارمیسای کوشا هم خیلی خوب عمل کرده و نوبت اول ارزیابی‌اش را با توصیف خیلی خوب پشت سر گذاشته. حتما نوبت دوم را هم همینطور درخشیده و با خیال راحت به کلاس چهارم راه پیدا کرده است. هنوز کارنامه‌ی نهایی‌اش را برای من نفرستاده است.

این نخستین نسل از کارنامه‌های کامپیوتری است که با رنگ قرمزش حسابی به چشم می‌آید. تقریبا طرحی شبیه کارنامه‌های امروز دارد اما با آن عنوان «نظام جامع انفورماتیک» و ثلث‌بندی‌هایش، فقط متولدین دهه‌ی شصت خاطره دارند.

۵۵۹۲۴۳
کلاس درس در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ در کشور وجود داشت.

۱۲۹۷
نخستین سالی بود که مشخصات دانش‌آموزان در سالنامه رسمی وزارت فرهنگ، شامل آمار دوره‌های ابتدایی، متوسطه و عالی ثبت شد.

۱۰۰۲ عدد
کتاب درسی مختلف در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ در مقاطع مختلف دبستان، متوسطه و استثنایی تدوین شده است.